

16. ACİL SERVİSTE LABORATUVAR İŞLEMLERİ

16.1. BİYOKİMYASAL NUMUNELER VE REFERANS DEĞERLERİ

Uzm. Dr. Mehmet Ersaydi⁵⁴

Damar yolu bulunduktan sonra turnike gevşetilerek hazırlanan tüplere kan alınır. İstenilen teste göre aşağıda belirtilen tüplere, aşağıdaki sırayı takip ederek kan alınır:

- Koagülasyon testleri için sodyum sitratlı tüplere seviye çizgisine kadar (3mL),
- Biyokimyasal testler için jelli tüpe 5 mL,
- Hormon laboratuvarı için jelli tüpe 5 mL,
- Hematoloji laboratuvarı için EDTA'lı tüpe 2 mL,
- Eser element analizleri için lacivert kapaklı EDTA'lı tüpe 5 mL,
- Atipik nöroleptik ilaç düzeyleri için kahverengi kapaklı düz tüpe 10mL,
- Sedimentasyon için sitratlı tüpler 2 mL'ye tamamlanır.

Güvenilir ve tıbbi açıdan değerlendirilebilir sonuç elde edebilmek için sadece doğru transport ve doğru analiz yeterli değildir. Analiz sonuçlarını etkileyen faktörler Tablo 1'de verilmiştir.

⁵⁴ Kayseri Devlet Hastanesi, Biyokimya Laboratuvarı

Reddedilecek Örnekler

Bahsedilen uygun koşullarda laboratuara ulaştırılmayan örnekler doğru sonuç alınamayacağı için reddedilir. Her reddedilen örnek; çıkmayan sonuç, yeniden alınması gereken örnek, yapılacak girişim, gecikecek sonuç dolayısıyla hasta mağduriyeti ve sağlık çalışanına ek iş ile sonuçlanacaktır. Sık karşılaşılan örnek red nedenleri şunlardır:

1. Örneğin üzerinde hastanın adı soyadı olmaması, örnek ile ilgili bilgi sağlayan barkodun bulunmaması
2. Örneğin uygun kapta gönderilmemesi (Örn. İdrar kültürünün steril olmayan idrar tetkiki kabında gelmesi)
3. Örnek miktarının yetersiz olması
4. Pıhtılı ve hemolizli örnekler
5. Kırık, sızdıran kapta örnek gelmesi
6. Önerilen sürelerin ötesinde bekletilmiş örnek
7. Başka bir örnek ile karışmış kültür örneği (Örn. Gaytayla karışık idrar)
8. Formalin içindeki örnekler
9. Kan ve BOS dışında aynı gün tekrar gönderilen örnekler
10. Bakteriyel flora ile kontamine olması muhtemel örnekler

(Barsak içeriği, kusmuk, dekübit ülser yüzeyelsürüntüsü, foley sonda ucu kültürü, kolostomi akıntı sürüntüsü, yenidoğangastrik lavaj)

Kaynaklar

1. MURRAY, Patrick R.; ROSENTHAL, Ken S.; PFALLER, Michael A. Medical Microbiology E-Book. Elsevier Health Sciences, 2020.
2. MAHON, Connie R.; LEHMAN, Donald C.; MANUSELIS, George. Textbook of diagnostic microbiology-e-book. Elsevier Health Sciences, 2018.
3. LEBER, Amy L. Clinical microbiology procedures handbook. John Wiley & Sons, 2020.
4. BOURBEAU, Paul P.; LEDEBOER, Nathan A. Automation in clinical microbiology. Journal of Clinical Microbiology, 2013, 51.6: 1658-1665.
5. FOURNIER, Pierre-Edouard, et al. Modern clinical microbiology: new challenges and solutions. Nature Reviews Microbiology, 2013, 11.8: 574-585.